

sjonvarpi. Auglýsingarnar sýna fórnarlömb og lögreglumenn segja frá eigin reynslu af umferðarslysum sem ölváðir öikumenn ollu.

„Við tókum saman rýnihóp skipaðan ungu fólki á aldrinum sautján til tuttugu og fimm ára. Þau sögðu að sögur og frásagnir af svona slysum, hefðu helst áhrif á sig,“ segir Ragnheiður. Hún er bjartsýn á að

Bílstjórar fá óáfangan drykk

Annar liður átaksins felst í því að veita bílstjórum óáfangan drykk, þeim að kostnaðarlausu, á öldurhúsum bæjarins. Átakið var kynnt á Players í Kópavogi í gær. Að sögn Aðalsteins Gunnarssonar, framkvæmdastjóra IOGT, var staðurinn valinn til að vekja athygli á

ir að það sé sérstaklega brýnt að minnast á þetta þessa dagana, á meðan HM í knattspyrnu er í fullum gangi. Margir stelist til þess að fá sér einn bjór eða svo yfir leik og keyri síðan heim. „Þetta er okkar áminning til fólks, að aka edrú,“ segir Aðalsteinn og biður öikumenn að láta sér nægja að panta gos á barnum.

gengi Finna að áfengi hafi haft slæm áhrif.

Hann hefur áhyggjur af þróuninni hér á landi og óttast að Íslendingar séu að færast nær Finnum í drykkju. Þessu verði að sporna við með átökum sem þessum.

virði en af því hefur ekki orðið. „Ég hefði samt haldið að [kröfu-hafar] myndu hámarka verðmæti eigna sinna með því að ganga til samninga við viðskiptavinum á samþættingu kjörum og aðrir. Því ef hinn kosturinn er sá að fólk borgi ekki, þá situr bankinn að öllum líkindum uppi með eignir sem eru illseljanlegar og munu lækka í verði.“

Þora vart að sækja í framlangingu

● Hagfræðingur kynnir rannsókn á því hvernig breyta megi hvötunum sem verka á knattspyrnumenn í framlangingum ● Hægt að fjölga mörkum í framlangingum með því að hafa vítaspyrnukeppni á undan

Hlynur Orri Stefánsson
hlynurorri@mbl.is

„Ef hugmyndin að baki framlangingu er að hún eigi að vera tæki til að knýja fram úrslit leikja, þá hefur það gjör-samlega mistekist enda er ekkert mark skorað í meirihluta framlanginga,“ sagði hagfræðingurinn Liam J.A. Lenten í fyrirlestri í Háskóla Íslands í gær. Í fyrirlestri sínum fjallaði Lenten um þá hvata sem virka á knattspyrnumenn í framlangingum og breytingar sem gætu gert leikinn skemmtilegri.

Eðlileg skýring er á því að framlangingar (þ.e. sá tími sem bætt er við í útslátarkæppnum ef ekkert mark er skorað í hefðbundnum leiktíma) eiga það til að vera heldur leiðinlegar, þar sem bæði lið virðast bíða eftir vítaspyrnukeppni frekar en að reyna að gera út um leikinn. Rannsóknir hafa nefnilega sýnt að flest lið ofmeta líkurnar á að þau vinni vítaspyrnukeppni, sagði Lenten.

Ein leið til að breyta hvatanum sem virkar á knattspyrnumenn í framlangingum væri að láta vítaspyrnukeppni fara fram áður en framlangingin hefst, og láta vítaspyrnukeppnina aðeins gilda ef ennþá er jafnt eftir framlanginguna. Þannig hefði það lið sem skorar úr færri vítum í raun engu

Morgunblaðið/Árni Sæberg

Knattspyrna og hagfræði Lenten segir íspróttaleiki vera gullnámu upplýsinga sem hægt sé að greina með kenningum og aðferðum fræðanna.

að tapa og ætti því að vera sóknardjarft.

Skora gjarnan aftur

Lenten, sem er fræðimaður við La Trobe-háskólann í Ástralíu, hefur ásamt samstarfsmönnum sínum beitt hefðbundnum tækjum hagrannsóknna til að segja fyrir um hvaða áhrif aðurnefnd breyting hefði á hversu mörg mörk væru skorud í framlangingum.

Þar sem reglan hefur aldrei verið innleidd þurftu hagfræðingarnir að finna aðstæður sem eru svipaðar og ef reglan væri í gildi. Þeir ákváðu því að kanna hvernig leikurinn breytist við það að annað liðið skorar snemma

í framlangingu, enda hefur hitt liðið þá hag af því að sækja en í raun engu að tapa, rétt eins og ef það hefði skorað fleiri mörk í vítaspyrnukeppni sem þegar hefði farið fram.

Í ljós kom að þegar annað liðið skorar á fyrstu fimm mínútum framlangingar eru að meðaltali skorud 1,2 mörk til viðbótar eftir það, en í hefðbundinni framlangingu eru einungis skorud að meðaltali 0,7 mörk. Lenten og félagar greindu um 120.000 knattspyrnuleiki sem háðir voru um allan heim, og

VELJA AÐ SKUTLA SÉR

Lítur illa út að standa

Leikmenn skjóta í 25% tilfella beint á markið úr vítaspyrnum en markmenn standa aðeins kyrrir í miðju markinu í 6% tilfella. Þessa niðurstöðu nefndi Lenten sem dæmi um fleiri niðurstöður í „hagfræði íspróttanna“ sem sé sífellt vinsælla viðfangsefni. Við rannsóknir sínar ganga hagfræðingar út frá því að íspróttamenn hegði sér, líkt og aðrir, almennt skynsamlega – „jafnvel þótt íspróttamenn virki oft frekar vitlausir“, sagði Lenten. En hvers vegna standa markmenn þá ekki oftast kyrrir? „Þeir vilja ekki verða sér til skammar,“ sagði Lenten og benti á hversu kjánalega það líti út þegar markmaður stæði kyrr en sá sem tæki vitið skyti í annað hvort hornið.

uppfylltu 440 leikir skilyrði tilraunarinnar.

Tölurnar benda til að hægt væri að lækka hlutfall framlanginga þar sem ekkert mark er skorað niður í 25% með umræddri breytingu, segir Lenten. „Reglur í íspróttum hafa svipuðu hlutverki að gegna og almennar samfélagsreglur og hafa ekki síður áhrif á hvatana sem verka á fólk en t.d. skattareglur.“

FIFA tregt til breytinga

Lenten hefur reynt að vekja athygli Alþjóðaknattspyrnusambandsins, FIFA, á rannsókninni. „FIFA er þekkt fyrir íhaldssemi svo það er óvíst að það tækist,“ segir Lenten, en vonast til að umfjöllun sem mun birtast í breska blaðinu Times síðar í sumar opni augu sambandsins.

Ýmsir gallar hafa verið fundnir á vítaspyrnukeppnum, bendir Lenten á, svo sem hversu tilviljunarkennd út-koman úr slíkum keppnum oft er. Einnig reyna þær aðeins á afmarkaðan hluta af hæfileikum knattspyrnumanns og verða oft til þess að sökin á tapi liðs lendir öll á einum leikmanni. Með umræddri breytingu er að hluta til bætt úr hinu síðast-nefnda, enda hefði leikmaðurinn þá þrjátíu mínútur til að bæta fyrir mistök.